

AKTY, JEJICHŽ UVEŘEJNĚNÍ NENÍ POVINNÉ

ROZHODNUTÍ RADY

ze dne 16. prosince 2009

o poskytování státní podpory orgány Lotyšské republiky na nákup zemědělské půdy v období od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2013

(2009/991/EU)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 třetí pododstavec této smlouvy,

s ohledem na žádost vlády Lotyšské republiky ze dne 17. listopadu 2009,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Lotyšská republika (dále jen „Lotyšsko“) požádalo dne 17. listopadu 2009 Radu, aby v souladu s čl. 88 odst. 2 třetím pododstavcem Smlouvy o založení Evropského společenství přijala rozhodnutí o záměru Lotyšské republiky poskytovat lotyšským zemědělcům státní podporu na nákup zemědělské půdy.
- (2) Podle údajů poskytnutých Ústředním statistickým úřadem Lotyšska je 97,6 % všech zemědělských usedlostí menších než 15,9 hektarů. To tedy znamená, že převážnou část lotyšských hospodářství tvoří částečně soběstačná zemědělská hospodářství. Toto nepříznivé prostorové rozložení lotyšských zemědělských hospodářství, nejnižší úroveň přímých plateb z členských států Evropské unie, které Lotyšsko dostává na základě mechanismu postupného zavádění stanoveného aktem o přistoupení z roku 2003, a neúměrně vysoké nasazení pracovních sil v zemědělství v porovnání s dosaženými výnosy jsou příčinami nízkých příjmů v zemědělství, které se v roce 2009 dále zmenšily.
- (3) Podle údajů poskytnutých Ústředním statistickým úřadem Lotyšska činila do roku 2007 rozloha zemědělské půdy 1 930 900 hektarů, avšak plocha vykázaná pro účely podpory v podobě přímých plateb nepřesáhla 1 551 185 hektarů. To tedy znamená, že 379 715 hektarů je vlastněno a spravováno osobami neprovozujícími zemědělskou činnost. Státní podpora by zemědělcům umožnila koupit tuto zemědělskou půdu.
- (4) V roce 2009 se lotyšského hospodářství a lotyšských zemědělských usedlostí nepříznivě dotkla prohlubující se recese světového hospodářství způsobená celosvětovou krizí, a to z důvodu nízké poptávky a propadajících se výkupních cen; v prvních třech čtvrtletích roku 2009 byla oproti cenové hladině z roku 2008 cena pšenice nižší přibližně o 37 %, cena ječmene přibližně o 44 % a cena mléka přibližně o 38 %.
- (5) Příjmovou situaci zemědělců v Lotyšsku ještě zhoršila skutečnost, že v roce 2008 prudce stouply ceny zemědělských vstupů (minerální hnojiva o 67 %, veterinární služby o 46 %, elektřina o 29 % a pohonné hmoty o 15 %) a ani v roce 2009 se nesnížily. Náklady zemědělské produkce tudíž zůstaly nezměněné. Podmínky pro mnoho lotyšských zemědělských hospodářství se pravděpodobně ještě zhorší, a zvýší se tak počet zemědělských rodin, jimž hrozí chudoba.
- (6) Míra nezaměstnanosti v Lotyšsku je nejvyšší v Evropské unii – v září 2009 již dosáhla úrovně 19,7 % a její nárůst od ledna 2009 činí 62 %. Státní podpora by tudíž měla nezaměstnaným umožnit nákup zemědělské půdy a tím jim pomoci stát se zemědělci. Měla by rovněž poskytnout příležitost částečně samozásobitelským zemědělcům, kteří již nepracují jako zaměstnanci v jiných odvětvích než v zemědělství, aby zlepšili prostorové rozložení svých usedlostí a zajistili si tak příjmy, které jim zaručí základní životní úroveň odvozenou z půdy. Měla by zároveň usnadnit prodej zemědělské půdy ve vlastnictví nezaměstnaných osob, které potřebují investiční prostředky, aby se mohly stát samostatně výdělečně činnými.
- (7) Vzhledem k tomu, že se zemědělcům nedostává finančních zdrojů, jakož i z důvodu vysokých úrokových sazeb z komerčních půjček na nákup půdy, se zemědělci setkávají s velkými obtížemi při získávání komerčních půjček na investice, jako je nákup zemědělské půdy. V listopadu roku 2009 přesáhly úrokové sazby z komerčních úvěrových linek na nákup zemědělské půdy požadované úvěrovými institucemi úroveň 15 % ročně.
- (8) V roce 2009 postihlo trh se zemědělskou půdou období hospodářské recese. Počet transakcí se výrazně snížil a podle pozemkových knih počet prodejů a nákupů půdy klesl v porovnání s rokem 2007 čtyřiapůlkrát.
- (9) Státní podpora, která má být udělena, činí 8 milionů lotyšských latů (LVL) a měla by v období od roku 2010 do roku 2013 umožnit přibližně 1 000 zemědělcům nakoupit celkem 70 000 hektarů zemědělské půdy. Způsobila je jak půda ve vlastnictví státu a obcí, tak půda ve vlastnictví fyzických osob.

- (10) Podpora bude poskytována v podobě dotací na úrokové sazby z půjček ve výši 4 procent z roční úrokové sazby uplatňované bankou. V případě úrokové sazby nižší než 4 procenta se však zcela uhradí úroková sazba, kterou osoba, jež si peníze půjčila, skutečně zaplatila.

- (11) Komise dosud nezahájila žádné řízení ani nevydala stanovisko o povaze a slučitelnosti této podpory.

- (12) Existují proto výjimečné okolnosti, v jejichž důsledku je možné považovat tuto podporu, je-li jí užito výjimečně a v míře nezbytně nutné k omezení rozsahu chudoby na lotyšském venkově, za slučitelnou s vnitřním trhem,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Mimořádná státní podpora ze strany lotyšských orgánů na půjčky na nákup zemědělské půdy, která nepřesahuje částku 8 milionů LVL a která bude poskytována v období od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2013, se považuje za slučitelnou s vnitřním trhem.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Lotyšské republice.

V Bruselu dne 16. prosince 2009.

*Za Radu
předseda*

E. ERLANDSSON